

Hvorledes man i Ringsted narrede Vægterne.

De ældste nulevende Ringstedere vil endnu kunne huske de gamle Vægterhuse, som havde deres Plads forskellige Steder i Byen, — et paa Torvet, udfor Sparekassen, et i Nørregade, et paa Lille Torv og et paa Næstvedvej.

Naar Vægterne var færdige med en Tur, satte de sig som Regel til Rette i deres lille Hus for at blunde lidt, inden de ved næste Timeslag skulde paa Vandring gennem Byens Gader igen. Det kunde ogsaa ske, at de tog Plads paa en af Byens Trapper.

Vægterhusene var fastgjorte paa en Jernstang, der gik op i Sædet, og kunde drejes rundt efter Vinden. Der var lige netop Plads til Vægteren. Med disse Skilderhuse drev Byens Læredrenge og andre Spøgefugle deres Løjer. Det var særlig Skomagerdrene, der var paa Spil, og af Skomagerdrene var der i Ringsted særlig mange. (Ringsted var jo i gamle Dage Skomagernes By). Det var en meget yndet Fornøjelse for Gavtyvene at liste sig hen til Vægterhuset, naar dets Beboer fredeligt sad og blundede, og dreje det rundt i fuld Fart. Naar Drengene endelig slap deres Tag, varede det ofte endnu en Stund, før Huset standsede, og den mere eller mindre søsyge Mand kunde komme ud. Ifald de opfindsomme Knægte desuden kunde faa fastgjort en af deres Læstekroge paa Kanten af Huset, var der særlig Fart i Karussellen. Det hændte naturligvis ogsaa, at der vankede en over Fingrene af Vægterens Stok.

Overfor saadanne Gavtyve kom Vægteren næsten altid tilkort. Hans store Kappe og tunge Støvler gjorde det besværligt for ham at faa fat i sit Offer, der jo var langt lettere til Bens.

Man har fortalt mig, at der særlig var een Vægter, „Ole Vægter“, eller „Ole Mand“, som han altid blev benævnt, hvem Drengene særlig interesserede sig for. Samme Ole Mand var ikke af de modigste, og dette vidste Drengene. En Aften, da han gik en af sine vante Ture, saa han pludselig et hvidt Spøgelse komme hen imod sig. Ole standsede rædselsslagen, bredte højtideligt Armene ud og raabte med rystende Stemme: — Er du en Aand, saa vig fra mig, men er du et Menneske, saa sig det!

Nævnte Aand, der repræsenteredes af en Skoma-gerdreng med et Lagen over sig, kunde ikke længere opretholde Situationens Alvor og gav sig til at le højt. Da Ole Vægter opdagede, at han havde været til Nar, fik han pludselig et Overmaal af Mod og forsøgte at forfølge omtalte Spøgelse, men opnaaede som sædvanlig kun at faa udgydt en Salve af Kraft-udtryk, af hvilke han ejede en Rigdom.

Det var ogsaa meget almindeligt, naar Ole Vægter skulde begive sig paa en af sine Ture, at han da blev efterfulgt af en Flok Dreng, der efterlignede hans Sang eller Raab og undertiden helt forhindrede ham i at faa begyndt. — Hold Kæft, Dreng! *Jeg er ude* med Raav'et! (Raabet — ude at raabe).

Ogsaa et andet lille Træk fra Ringsted giver et morsomt Billede af Nattelivet i den lille Købstad i gamle Dage. Man søgte paa alle mulige Maader at drive Gæk med Vægterne. En Nat var nogle af Byens Spille-mænd paa Vej hjem fra et Bal, hvortil de havde spillet. De fik da den barokke Idè, at Orkestrets Bas-spiller med sin Kontrabas skulde postere sig i Byens Nødtøftshus, der i gamle Dage havde sin Plads paa Torvet. Et Øjeblik efter lød i den sene Nattetime

Kontrabassens dybe Toner ud over Torvet til stor Moro for de andre Spillemand. Resultatet udeblev ikke. Vægterne for forskrækkede til. Aldrig havde *de hørt saa mærkelige Lyde* fra dette Hus.

Der var trods alt noget hyggeligt og fredeligt over de gamle Vægtere, naar de gennem Nattens Timer sang de vemodige og smukke Vægtervers, indtil de til Slut lod Morgentimernes Sang lyde for atter at kalde den sovende By til Live.

Lauritz Hansen.

Krohold og Brændevinsbrænding.

I en Pakke Arkivalier i Rigsarkivet, betitlet „Krosager“, findes bl. a. en lang Klage fra nogle Købstadborgere. I denne henvises til en Forordning fra 1700, som paabyder, at alle Kroer, der ligger inden for en Afstand af 2 Mil fra en Købstad, skal købe deres Forbrug af Øl og Brændevin i Byen og maa ikke selv brygge og brænde. Dog har mange Kroer ansøgt med saa plausible Grunde, at de har faaet Bevilling, skønt de ligger nær ved en Købstad. Der henvises ogsaa til en Forordning fra 1734, som siger, at det ulovlige Krohold med Bryggen og Brænden har taget saadan Overhaand paa Landet, at der „fast udi hvert Sogn og Bye findes Mængde af Kroer og helst Brændevins-Kedler, hvilke meget skal have contribueret til Købstædernes Forringelse, og hvis derpaa ey i Tide med Alvorlighed vorder raadet Bod,